X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Łączności z Polakami za Granicą**
(nr 5)
z dnia 7 lutego 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 5)

7 lutego 2024 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem posła **Zbigniewa Konwińskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2025 rok;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Agnieszka Bernaś-Coşkun** p.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Maćkiewicz** oraz **Leszek Jasiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dzień dobry państwu. Rozpoczynamy posiedzenie Komisji. Porządek posiedzenia obejmuje dwa punkty. Punkt pierwszy, rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2024 r. Czwarty, mam tutaj, że piąty, czwarty oczywiście.

Głos z sali:

Na 2025 r.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Na 2025 r., tak. Punkt drugi, sprawy bieżące. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjjmuje zaproponowany porządek. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam kworum.

Witam obecnych gości, panią Agnieszkę Bernaś-Coşkun przedstawicielkę Najwyższej Izby Kontroli.

Informuję, że posiedzenie zostało zwołane w związku przygotowaniem przez Najwyższą Izbę Kontroli planu pracy na 2025 r. Pan marszałek zwrócił się do przewodniczących poszczególnych komisji o przekazanie propozycji ewentualnych tematów kontroli.

Czy są propozycje, kto z pań posłanek i panów posłów chciałby zabrać głos w sprawie propozycji planu do pracy? Proszę bardzo, pan przewodniczący Rząsa.

Poseł Marek Rząsa (KO):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, chciałbym zgłosić wniosek do Najwyższej Izby Kontroli o przeprowadzenie kontroli w Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. Świętego Maksymiliana Marii Kolbego, w zakresie wydatkowanych środków pochodzących z budżetu państwa w latach 2022–2024. Na razie tyle.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Pan przewodniczący Dziedziczek.

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, państwo posłowie, szanowna pani, przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli, dwie rzeczy. Pierwsza, gdyby pani była uprzejma też powiedzieć nam o planach państwa, jeśli chodzi o kontrolę, bo nie chciałbym się może tutaj dublować.

Z mojej strony dwie propozycje. Propozycja pierwsza, aby zbadać proces skutków opóźnienia konkursu dotacyjnego organizowanego przez Kancelarię Prezesa Rady Mini-

strów. Jak wiemy, ten konkurs jeszcze ja go ogłaszałem, zakończenie naboru wniosków miało nastąpić w grudniu tak, aby później te wnioski przeanalizować i już nowe władze, nowe kierownictwo KPRM-u by to robiło. Szanujemy wyroki demokratyczne. Natomiast zwykle było tak, że na przełomie lutego i marca były publikowane wyniki i następował proces podpisywania umów tak, aby mogły one po prostu być realizowane.

W tej chwili wiemy, że termin – uwaga – zbierania dopiero wniosków został przesunięty na koniec lutego. Oznacza to, że jeżeli to znów nie będzie przesunięte, a tego nie wiemy, może być tak, że wyniki procesu konkursowego będą ogłaszane na przykład w wakacje. Następnie rozpocznie się też przecież nie krótki proces podpisywania umów. Analogiczną sytuację mieliśmy w roku 2012, też zresztą za rządów Radosława Sikorskiego w MSZ-ecie, zakończyło się to szeregiem bankructw redakcji polonijnych, instytucji polonijnych, upadku bezpowrotnego bardzo wielu zasłużonych instytucji polonijnych. Jakby państwo byli uprzejmi zbadać skutki tego, że kierownictwo Kancelarii Prezesa Rady Ministrów po raz kolejny przesuwa termin naboru wniosków, co będzie skutkowało przekazaniem środków w drugiej połowie 2024 r. do organizacji polonijnych. Co też będzie skutkowało na przykład bankructwami choćby wielu redakcji działających na Wschodzie, utrzymywanych z pieniędzy polskiego podatnika, bo pieniądze wpłyną w drugiej połowie roku, a czynsz za lokal, pensje redaktorom trzeba płacić od 1 stycznia. Jest to pierwszy temat.

Drugi temat, jakby państwo byli uprzejmi przeanalizować skutki organizacyjne i finansowe działań pana ministra Sienkiewicza, w postaci wejść do mediów publicznych. Jak wiemy, zmiany te dotknęły TVP Polonia, TVP Word, Polskie Radio dla Zagranicy, TVP Wilno, a więc jest to w zagadnieniu tematycznym naszej Komisji. Jeśli można byłoby zbadać skutki merytoryczne, skutki wizerunkowe dla poszczególnych firm i skutki finansowe. Przypomnijmy, że część z tych kanałów nie nadaje, przecież tam były reklamy, to po prostu wiąże się ze stratami i myślę, że powinno być przebadane przez Najwyższą Izbę Kontroli. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję. Przewodniczący Rzepa.

Poseł Jarosław Rzepa (PSL-TD):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowne panie posłanki i panowie posłowie, szanowni goście, proponuję temat związany ze środkami wydatkowanymi na proces repatriacji. Chciałbym poprosić o możliwość przeprowadzenia takiej kontroli odnośnie do wydatkowania środków publicznych na cały ten proces, na miejsca, w których po prostu te repatriacje są prowadzone – mówię tutaj o Pułtusku i o Środzie Wielkopolskiej – i też działania prowadzone przez samorządy. Jak to jest, jeżeli chodzi o gospodarność wydatkowania tych pieniędzy i czy są wydatkowane zgodnie z przyjętymi ustaleniami? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan przewodniczący i pani poseł.

Poseł Andrzej Tomasz Zapałowski (Konfederacja):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w związku z licznymi uwagami ze strony Polaków na Litwie, prosiłbym o kontrolę Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie pod kątem wydawania środków. Myślę, że to jest bardzo ważna rzecz, żeby była pełna transparentność w tej kwestii, bo są liczne uwagi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Barbara Okuła (Polska2050-TD):

Chciałabym zaproponować kontrolę, która mogłaby wskazać nieprawidłowości w udzielaniu i rozliczaniu dotacji oraz realizacji działań w projektach konkursu „Polonia i Polacy za granicą 2023”. Czy działania i projekty podejmowane w ramach konkursu „Polonia i Polacy za granicą 2023” były realizowane prawidłowo i rzetelnie? Czy realizowane zostały cele wyznaczone w ramach konkursu? Czy organizacje pośredniczące między

MSZ i KPRM a organizacjami polonijnymi działającymi za granicą – zwłaszcza Stowarzyszenie „Wspólnota Polska", Fundacja Wolność Demokracja oraz Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie – prawidłowo i rzetelnie pośredniczyły lub udzielały i rozliczały dotacje na realizację zadań publicznych oraz czy prawidłowo zrealizowane zostały zadania zlecone organizacjom pozarządowym?

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze zgłoszenia?

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

W uzupełnieniu jedno zdanie dosłownie.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dwa zdania, tak?

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Bardzo dziękuję. Ja w kontekście wypowiedzi pana przewodniczącego Zapałowskiego, obok Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, naszej rządowej fundacji – mówię naszej, jako przedstawiciel państwa polskiego – dołączyłbym jeszcze Stowarzyszenie „Wspólnota Polska". To w pewnym sensie wpisuje się też w wypowiedź pani poseł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Ostatni głos, rozumiem, pan poseł Rząsa.

Poseł Marek Rząsa (KO):

Jeszcze jeden wniosek. Chciałbym złożyć wniosek o przeprowadzenie kontroli, jak przebiegała inwestycja budowy Domu Polskiego we Lwowie w ostatnich latach. Dlaczego tam są duże problemy finansowe i terminowe?

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo. Czy w jakiś sposób chciałaby się pani odnieść? Krótko może.

P.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Agnieszka Bernaś-Coşkun:

Dzień dobry. Agnieszka Bernaś-Coşkun. Szanowni państwo, zebrałam wszystkie państwa propozycje. Domniemywam również, że otrzymamy oficjalne, pewnie dodatkowe propozycje. Na pewno Najwyższa Izba Kontroli pochyli się nad tymi propozycjami. Zazwyczaj część z nich jest akceptowana, kolejna część jest planowana w przyszłych latach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo. Proponuję, żebyśmy poszczególne propozycje przegłosowali.

Będziemy chyba ręcznie głosować, tak? Dobrze. Nie będę całych wniosków czytał, raczej będę mówił skrótami.

Mamy wszyscy karty do głosowania?

Głos z sali:

Nie.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Damy radę?

Sekretarz Komisji Leszek Jasiński:

Tak, ja państwa policzę.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Będziemy poszczególne propozycje głosować. Oczywiście całych propozycji nie będę odczytywał, ale powiem skrótami i myślę, że będziemy wszyscy wiedzieć o co chodzi.

Pierwsza propozycja, którą zgłaszał pan przewodniczący Rząsa, w sprawie kontroli Instytutu Kolbego. Kto jest za tym wnioskiem? Kto jest przeciw? Nie widzę. Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Leszek Jasiński:

Za – 18 posłów, nikt nie był przeciw, wstrzymujących się – 5.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Druga propozycja, propozycja pana przewodniczącego Dziedziczaka, skutki opóźnień, rozumiem, w sprawie konkursów dla Polonii. Kto jest za tym wnioskiem? Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Nie widzę. Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Leszek Jasiński:

Za – 10 posłów, przeciw – 18, nikt się nie wstrzymał.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo.

Kolejny wniosek też pana przewodniczącego Dziedziczaka, skutki finansowe, jak pan przewodniczący sformułował, działań ministra Sienkiewicza. I tam są wymienione te wszystkie media polonijne, tak?

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo.

Kto jest za tym wnioskiem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Tak działa dyktatura.

Sekretarz Komisji Leszek Jasiński:

Za – 10 posłów, przeciw – 18, nikt się nie wstrzymał.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Kolejny wniosek pana przewodniczącego Rzepy w sprawie środków na repatriację. Kto jest za tym wnioskiem? (18) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Nie widzę. Kto się wstrzymał? (8) Wstrzymujące są głosy. Dziękuję bardzo.

Kolejny wniosek pana przewodniczącego Zapałowskiego sprawie funduszy Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, tak? Rozliczenia.

Poseł Andrzej Tomasz Zapałowski (Konfederacja):

Tak.

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

I rozliczenia Stowarzyszenia „Wspólnota Polska".

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Tak, „Wspólnota Polska", tak.

Kto jest za tym wnioskiem? Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Są przeciw. Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Leszek Jasiński:

Za – 17 posłów, przeciw – 10, nikt się nie wstrzymał.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo.

Kolejny wniosek pani poseł Okuły dotyczący konkursu „Polonia i Polacy za granicą 2023". Kto jest za tym wnioskiem?

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Dodam tylko, że ten konkurs jest kontrolowany już przez Najwyższą Izbę Kontroli, ale oczywiście ja konsekwentnie głosuję za, bo nie mamy nic do ukrycia.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Kto jest przeciw? Nie widzę głosów przeciw. Kto się wstrzymał? Jest wstrzymujący głos. Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Leszek Jasiński:

Za – 20 posłów, nikt nie był przeciw, wstrzymała się 1 osoba.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo.

Ostatni wniosek w sprawie Domu Polskiego we Lwowie. Wniosek, który zgłaszał pan przewodniczący Rząsa.

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Rozumiem, że chodzi również o decyzję ministra Schetyny, początkującej tę instytucję?

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Kto jest za? (20) Kto jest przeciw? (0) Nie widzę głosów przeciw. Kto się wstrzymał? (0) Również nie widzę. Zakończyliśmy głosowania.

Przystępujemy do punktu drugiego, sprawy różne. Czy są sprawy różne? Pan przewodniczący Dziedziczak, proszę bardzo.

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Bardzo dziękuję. Chciałbym zasygnalizować do protokołu. Uważam, że decyzja... Znaczy chciałbym zapytać, czy pan przewodniczący był zaproszony przez marszałka Hołownię do wzięcia udziału w jego wizycie na Litwie?

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Nie wydaje mi się.

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Nie?

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Nie.

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Pan przewodniczący mówi, że nie. Uważam, że to był błąd, dlatego że marszałek Hołownia odwiedzający Litwę, zaprosił do delegacji szefa Komisji do Spraw Unii Europejskiej i myślę, że to był dobry pomysł. Natomiast absolutnie fatalnym sygnałem było to, że w swojej delegacji nie ujął przewodniczącego Komisji Łączności z Polakami za Granicą, bo to był wyraźny dyplomatyczny sygnał, bardzo niedobry. Uważam to za błąd marszałka Hołowni. Nie błąd pana przewodniczącego, żeby było jasne, tylko za błąd marszałka Hołowni.

Przewodniczący poseł Zbigniew Konwiński (KO):

Dziękuję bardzo. Innych wniosków w sprawach różnych nie słyszę. Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie Komisji.